

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

“Oliy matematika” kafedrası

“Amaliy ekonometrika” fanidan 2025-2026-o‘quv yili bahorgi semestrida Yakuniy imtihon (yozma) da tushadigan savollar ro‘yhati

1. Amaliy ekonometrika fanining mazmuni, maqsadi va asosiy vazifalarini tushuntiring. Ekonometrikaning iqtisodiy tahlildagi o‘rni va ahamiyatini izohlang.
2. Cobb–Douglas ishlab chiqarish funksiyasining matematik ko‘rinishini yozing va undagi parametrlarning iqtisodiy mazmunini tushuntiring.
3. Regressiya tushunchasi nimani anglatadi? Regressiya modeli qanday iqtisodiy bog‘liqliklarni aniqlash uchun qo‘llaniladi, tushuntiring.
4. Foydalilik funksiyasi nima? Iste‘molchi tanlovida foydalilik funksiyasining xossalari va ahamiyatini izohlang.
5. Panel ma‘lumotlar tushunchasini izohlang. Panel ma‘lumotlarning kesim (cross-section) va vaqt qatori ma‘lumotlaridan farqini tushuntiring.
6. Ekonometrik modellashtirishning asosiy bosqichlarini ketma-ketlikda bayon qiling.
7. Iste‘molchi tanlovi modeli nima? Ushbu model iste‘molchining optimal tanlovini qanday tushuntirib beradi?
8. Multikollinerlik nima? Regressiya modelida multikollinerlik muammosi qanday aniqlanadi va uni bartaraf etish usullarini tushuntiring.
9. Amaliy ekonometrika va nazariy ekonometrika o‘rtasidagi farqlarni tushuntiring.
10. Leontief ishlab chiqarish funksiyasining mohiyati nimada? Ushbu modelda ishlab chiqarish omillarining o‘zaro bog‘liqligi qanday ifodalanadi?
11. Gauss–Markov teoremasining mazmuni nimadan iborat? Ushbu teorema regressiya modelida qanday ahamiyatga ega?
12. Panel regressiya modeli nima va u iqtisodiy tahlilda qanday maqsadlarda qo‘llaniladi?
13. Amaliy ekonometrikaning tarkibiy qismlarini sanab bering va har birini qisqacha tushuntiring.
14. t-test nima va u regressiya modelida qanday maqsadda qo‘llaniladi?
15. Iste‘mol tanlovi funksiyasi nima? Uning iqtisodiy mazmunini tushuntiring.
16. Avtokorrelyatsiya tushunchasini izohlang va uning regressiya modeliga ta‘sirini tushuntiring.
17. Ishlab chiqarish funksiyalarining asosiy ko‘rinishlarini (Cobb–Douglas, Leontief, CES) tushuntiring.
18. Ekonometrik modellar yordamida iqtisodiy ko‘rsatkichlarni prognozlash jarayonini izohlang.
19. Geteroskedastiklik nima? U regressiya modeliga qanday ta‘sir ko‘rsatadi?
20. Panel ma‘lumotlarning asosiy xususiyatlari va afzalliklarini tushuntiring.
21. Ekonometrik modelni tekshirish va diagnostika qilish bosqichlarini tushuntiring.

22. Leontev modeli. Leontev modelining samaradorligi.
23. Klassik chiziqli regressiya modelining asosiy shartlarini tushuntiring.
24. Iste'molchi tanlovi modelining ordinalistik yondashuvi nimani anglatadi?
25. F-test nima? Regressiya modelida uning qanday vazifani bajarishini tushuntiring.
26. Amaliy ekonometrik tahlilda ma'lumotlarni yig'ish va tayyorlash bosqichlarini tushuntiring.
27. Durbin-Watson testi nima va u qanday maqsadda qo'llaniladi?
28. Panel regressiyada Pooled OLS usulining mohiyatini tushuntiring.
29. Ekonometrika fanining iqtisodiy fanlar tizimidagi o'rnini izohlang.
30. Miqyos samarasi tushunchasini izohlang va uning ishlab chiqarish jarayonidagi ahamiyatini tushuntiring.
31. Ekonometrik model parametrlarini baholash usullarini tushuntiring.
32. Ekonometrik model spesifikatsiyasi nimani anglatadi? Spesifikatsiya muammosi qanday yuzaga keladi?
33. Fixed Effects (FE) usulining mohiyatini tushuntiring.
34. Klassik regressiya modelining matematik ko'rinishini yozing va undagi elementlarni izohlang.
35. Ekonometrik tahlil natijalarini iqtisodiy jihatdan talqin qilish jarayonini tushuntiring.
36. Dinamik ishlab chiqarish funksiyasi nima va u nimasi bilan statik modeldan farq qiladi?
37. Ekonometrika fanining iqtisodiy jarayonlarni o'rganishdagi ahamiyatini tushuntiring.
38. Multikollinerlik regressiya modelining natijalariga qanday ta'sir ko'rsatadi?
39. Panel ma'lumotlar regressiyasining asosiy afzalliklarini tushuntiring.
40. Kapital va mehnat elastikligi tushunchalarini izohlang.
41. Avtokorrelyatsiyani aniqlash usullarini tushuntiring.
42. Iqtisodiy o'sishni ishlab chiqarish funksiyalari yordamida qanday tahlil qilish mumkin?
43. Ekonometrik modellar yordamida iqtisodiy prognozlash qanday amalga oshiriladi?
44. Regressiya modelidagi tasodifiy xatolik tushunchasini tushuntiring.
45. Ekonometrik modellar iqtisodiy qaror qabul qilish jarayonida qanday qo'llaniladi?
46. Panel regressiya modelini baholashning asosiy maqsadini tushuntiring.
47. Ekonometrika fanining rivojlanish bosqichlarini tushuntiring.
48. Cobb-Douglas modelida miqyos samarasi qanday aniqlanadi?
49. Regressiya modelida uchraydigan asosiy statistik muammolarni tushuntiring.
50. Ekonometrik tahlilda ma'lumotlar sifati qanday ahamiyatga ega?
51. Ishlab chiqarish funksiyasining iqtisodiy mazmunini tushuntiring.
52. Parametrlarning statistik ahamiyatini tekshirish jarayonini tushuntiring.
53. Panel ma'lumotlarning iqtisodiy tahlildagi roli nimada?
54. Ekonometrik modelni qurish jarayonini bosqichma-bosqich tushuntiring.

55. Iste'molchi tanlovi nazariyasining iqtisodiy mazmunini izohlang.
56. Endogenlik muommosini keltirib chiqaruvchi asosiy sabablari
57. Endogenlik muammosi nima va u OLS baholariga qanday ta'sir qiladi?
58. Endogenlik muammosi nima, u qanday yuzaga keladi va OLS baholari sifatiga qanday ta'sir ko'rsatadi? Batafsil tushuntiring.
59. Endogenlik muommosini. Endogenlik mavjud bo'lganda qaysi usul ishonchli natija beradi va nima uchun?
60. Instrumental o'zgaruvchilar. To'g'ri va yaroqli instrument tanlash shartlari
61. Instrumental o'zgaruvchilar. Instrumental o'zgaruvchilarni tekshirish usullari
62. Instrumental o'zgaruvchilar. Instrumental o'zgaruvchilarni baholash usullari
63. Instrumental o'zgaruvchilar. "Kuchsiz instrument" (weak instrument) degani nima va u qanday muammolarga olib keladi?
64. Logit modeli va binar minosabatlar
65. Logit modelining maksimal ehtimoliligini baholash.
66. Probit modeli. Probit modeli. Probit modelini baholash usuli
67. Logit va Probit modellari qiyosiy tahlili
68. Probit modelining mohiyatini tushuntiring.
69. Logit va Probit modellari o'rtasidagi asosiy farqlarni barcha jihatlardan qiyosiy tahlil qiling
70. Logit va Probit modellarida parametrlarni baholashning MLE (maksimal ehtimollik usuli) usuli
71. Probit va Logit modellari. Qaysi sharoitlarda qaysi biri afzal va nima uchun?
72. 2SLS algoritmini tushuntirib bering
73. Ikki bosqichli eng kichik kvadratlar (2SLS)
74. Maksimal ehtimollikni baholash tamoyillari
75. Vaqtli qatorlarda avtokorrelyatsiya tushunchasiga ta'rif bering
76. Vaqtli qatorning statsionarligi deganda nima tushuniladi
77. Statsionarlik sharti nima, statsionar va statsionar bo'lmagan vaqt qatorlari qanday farqlanadi va statsionarlik nima uchun muhim?
78. Vaqt qatorlari asoslari. Avtoregressiya (AR) modelini
79. Statsionar va statsionar bo'lmagan qatorlar farqi.
80. Avtokorrelyatsiya va qisman avtokorrelyatsiya tushunchasi.
81. Vaqt qatorlari regressiyasining xususiyatlari. Vaqt qatorlari regressiyasi uchun maxsus usullar.
82. Vaqtli qatorlar uchun avtoregressiya (AR).
83. Siljigan o'rtachali avtoregressiya (ARMA) jarayoni.
84. Integral siljigan o'rtachali avtoregressiya (ARIMA) jarayoni. ARIMA modelini baholash.

- 85. Vektorli avtoregressiya (VAR)
- 86. ARIMA modelidagi uchta komponent (AR, I, MA) har biri nimani anglatadi va ularning birlashishi nima uchun zarur?
- 87. ARIMA modeli. Modeldagi differentsiatsiya (ayirma olish) mexanizmini tushuntiring.
- 88. AR, ARMA, ARIMA va VAR modellarini qiyosiy jadval asosida solishtiring
- 89. Avtoregressiya jarayoni
- 90. ARCH modelining tavsifi
- 91. GARCH modelining tavsifi
- 92. ARCH va GARCH modellarini o'xshashliklari va farqlari jihatidan qiyosiy tahlil qiling.
- 93. ARCH modeli tahlilni amalga oshirish bosqichlari
- 94. GARCH modeli tahlilni amalga oshirish bosqichlari

“Oliy matematika” kafedrası mudiri:

Qarshiboyev X.Q.